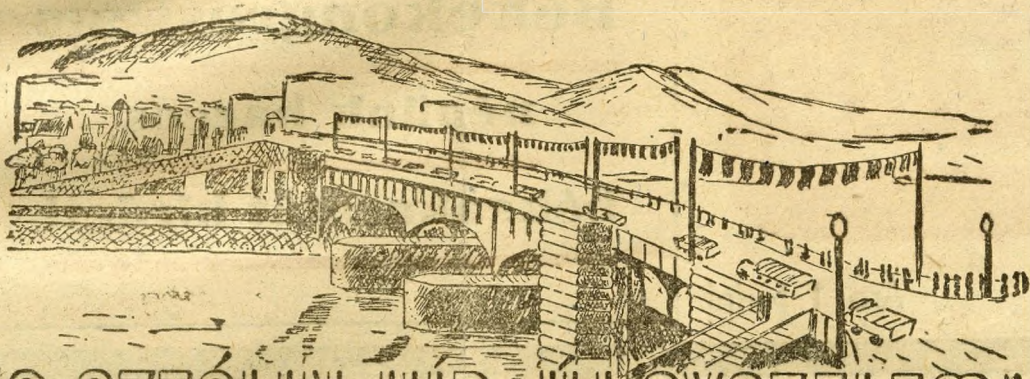

A dicsőséges Októberi Forradalom nagy ünnepén adják át rendeltetésének Közép-Európa legnagyobb hidját

A SZTÁLIN-HÍD, ÚJ GYŐZELEM!

— Róbert Károly-körút mondja a 3-as jelzésű villamoson a kalauz és örömmel teszi hozzá:

— Sztálin-híd!

Valóban, hatalmas, szép, korszerű híd ott nyugtözik roppant arányaiban. Zöld gyepzsírt pompázik a szelíd ívben a Váci-útra kanyarodó sínek között.

A hídon túl...

A hídon — három nappal az ünnepélyes avatás előtt — lázas munka folyik. Győri bajtárs most érkezik az FVKV szerkocsival. Szerelik a villamos- és autobuszmegállóhelyek tábláit. A dísztribünt építő ácsok kopácsolása dallamosan vegyül az őszi szél vidám dudorászásába. A korlát vascsövein a minium vörös színét szürke olajfesték váltja fel a szorgalmas emberi kezek munkája nyomán.

A hídon túl is serény munka folyik. Angyalföld személtlerakódó helye, ahol régen munkanélküli vasasok próbáltak valami értékesíthetőt kiguberálni, a hulladékból, már a múlté. Kemény csákányütések záporoznak az egykori «Magyar-Belga» vastag téglafalaira is. A földbevált egykori szűk-séglakások helyén hatemeletes, gyönyörű lakóház emelkedik. Erkélyei, nagy ablakai derűsen néznek szembe a budai hegyekkel. Mintha ezt mondanák:

— Lám, most már ilyenek a munkások lakásai...

A nagy barát ezernyi segítsége...

Szem nem győzik betelni a Sztálin-híd szépségével. A pozsonyiúti feljáróig már be lehet menni. Családok vonulnak ki gyönyörködni, örülni. A karonülő, vagy még típegő kicsiknek a tulajdonos büszkeségével mutatják a XIII. kerületi munkások a «hidunkat».

A «Tizenhárom ház» is készül a november 7-i átadási ünnepre. Tatarozva, frissen meszelve hirdeti, hogy a Vizafogóban is új élet járja...

A híd a pozsonyiúti feljárónál kiszélesedik, hogy két aluljárónak is helyet adjon. De aztán már nyílegyenesen siet át a Duna másik partjára, Óbudára. Lent a parton ZISZ 150-es, nagyteljesítményű szovjet teherautókon hordják a töltéshez a földet. A nagy barát műszaki, gépi segítségével találkozunk lépten-nyomon.

Népünk gyarapodása

— Nemesak azt, hogy építhetünk, hanem azt is, hogy ilyen hidat építhetünk, a Szovjetunióknak köszönhetjük, — mondja Balázs József bajtárs, a Fémhíttorgyár sztahanovista fényezője.

Balázs bajtárs angyalföldi. Kerékpárjával kikarikázott ide, hogy megegyeszen mindent végignézen. Minden vasárnap eljött az épülő hídhöz. Érezte: a híd az egész dolgozó magyar nép gyarapodása, tehát az ő gyarapodása is.

Jól ismeri a híd történetét is. Egészen az 1938-as, nagy

csinnadrattával beharangozott alapkö lerakástól a felszabadulásig. Akkor — 1945 tavaszán — látva a vízben csonkán, sérülten az égnek meredező pilléreket... Nem hitte, hogy ezen a hídon 1950 őszién gyalogosok, villamosok, autók, autobuszközlekednek.

„Mindnyájan igyekeztünk...”

— Emlékszem — mondja — tavaszi, áprilisi szél fútyult a Dunaparton, amikor a híd dolgozói elhatározták, hogy az Októberi Forradalom évfordulójára, november 7-ére elkészítik a hídát. Becsülettel eleget tettek a vállalásnak! De mindnyájan igyekeztünk!... Ki itt a hídon, ki a bányák mélyén, ki a Magyar Acélban, vagy a földéken. A békéért harcoltunk minden munkaterületen. Magam is úgy ünnepelem a Forradalom évfordulóját, ahogy erőmből tellett. November 7-én fejezem be 1951. évi egyéni munkatervemet.

Minden lépés újabb és újabb diadal, a munka, az erő, a szellem; a szocializmus diadala a hídon.

A márványcsarnok...

Alul szürkén hőmpolyog a Duna, az őszi felhők festik sötétre. De a hídon minden csillogás, tisztaság, kényelem. Valóban a dolgozó nép számára készült a világ dolgozóinak forrón szeretett vezérérről elnevezett alkotás. A kerékpárosokról sem feledkeztek meg. Vígán karikázhatnak itt, az elkülönített, aszfalttal burkolt kerékpáros úton a dolgozók, akik így jutnak el munkahelyeikre. A szigeti «műtár» — a szigetfeljáró alatt — egyenesen lenyűgöző. Ez tulajdonképpen két vasbeton pillér közötti építkezés. Alsó része garázs. Márvány előcsarnokában minden megtalálható, amire szükség lehet. Tejcsárda, büffé, IBUSZ-pavilon, FVKV jegyiroda, benzintöltő állomás... Pompás körterraszról nyílik kilátás a Duna hőmpolygó vizére, a karesú víztoronyra, a váciúti gyárak gyűrűző füstjére. A körterraszról lépcsőnélküli feljáró vezet a ma gyerekei gumikerekes kocsijai számára.

A mi bajtársaink

Minden, minden a munka himnuszát dalolja a friss, őszi szélben. Szabadságharcos bajtársak is ott küzdöttek, az első sorokban. A kövezők, fényezőik jól emlékeznek még Bor Imre bajtársra, a MÁVAG hegesztőjére, aki este — munka után — családjának számolt be előrehaladásukról. Meg a fiatal Garaba Imre bajtársra, aki nyári vakációját töltötte el a hidépítés nagyszerű munkájában. Most a váci gépipari gimnázium tanulója és tanuló társainak bizonyára büszkén meséli, hogy ő is részt vett a Sztálin-híd építésén...

Óbuda szívében, a Flórián-tér előtt végződik a híd másik vége. Itt is ugyanaz a megkapó kép: üdezőld gyp-

szőnyeg, sínek. A festék, az aszfalt szürke fekete ragyogása. A strammlizenés, kattenjammeros, pirosvinkós óbudai áiro romantika néhány maradványa még ott guggol az impozáns híd tövében. A Lajos-utca végén az 1853-ban épült Schödl sütőde-ház várja jólkérdemelt örök pihenését, a Szent Pál templom előtt pedig Nepomuki János bizonygatja, hogy a fasiszta rombolás ellen neki sem volt menlevele. Szoborfejét akna vitte el.

Csillogó szemekkel

— De már kővér kordélyoslovak hordják a földet, egyengetik a talajt, munkások válogatják az óbudai Tabán már lebontott viskójainak még felhasználható tégláit. A viskók lakói?... Csillogó szemekkel nézik a hídát a Szel-utcában, a Zapor-utcában épült új, egészséges, napfényes, fűrdőszobás házak tágas ablakaiból.

Csillog a szeme a fiatal Gulyás János bajtársnak, a Ganz Hajó lakatos ifjú munkásának is. Hogyne: Óbudán lakik és a Váci-úton dolgozik... Most másfél óra, amíg bejut a gyárba, vagy hazaérkezik onnan. Ezután?... Ha gyalog sétál, akkor sem több fél óránál! Villamossal pedig mindössze 15 perc!

— Még több időm lesz tanulásra, szórakozásra — örül a fiatal szabadságharcos. — Olcsóbb, gyorsabb lesz a Sztálin-hídon a közlekedés. Éppen a legjobbkor «kapom» ezt a napi két-két és fél órát. Jövő héten indul a 90 órás kiképzésünk, amelyen én is részt veszek. Alig várom, hogy az alapkiképzéssel végezzek, utána nyomban körfigyelőre jelentkezem. Először motoroskört, de utána rögtön céllövő, háraddó, ejtőernyős és műszaki kiképzésben is részt akarok venni.

Új győzelem!

Alkonyodik... Egy darabig csak a hídkörnyéki aszfaltozást végzők masináiból csap fel piros fény, de hamarosan felragyognak a híd lámpái is. Hosszan világit a fény... A híd hossza az angyalföldi Váci-úttól az óbudai Knurr Pálné-utcaig pontosan a Rákóczi-út teljes hosszával azonos. Meleg fények ragyognak a híd késői látogatói szemében. A Sztálin-híd szédületes arányaival impozáns jelkép. Ahogy a tenger egy csepp vizében megtalálható az egész tenger, úgy sűrűsödött össze ebben a gyönyörű alkotásban a dolgozó, szocializmust építő magyar nép minden hájlája a világgbéke óre: a hatalmas Szovjetunió, a népek bölcs vezére: a nagy Sztálin, az emberiség boldog jövője: a béke iránt.

A kivilágított, fényárban úszó híd az acél keménységével, a kő súlyával, a márvány tükrével, az acélsín szikrázó villanásával hirdeti: a Szovjetunió vezette békétáborhoz tartozó magyar nép Bartya és vezetője: Rákosi Mátyás irányításával új győzelmet aratott.